International Conference on Applied Business and Economics 2026 22nd Edition:
A Hybrid Conference
Organized Physically and Virtually at the University of Malta
on September 22nd to 24th 2026 celebrating the 22nd Anniversary

Manuscript

Treating the Economic Agent: Efficiency, Human Value and the Ontology of Need

Georgia Papakonstantinou[1*], and Theodoros V. Stamatopoulos[2]

Abstract

Purpose. *This paper examines whether ethical corrections to homo economicus are sufficient to reconcile efficiency with human value, or whether economic analysis must also reconsider the agent it presupposes.*

Approach. *Using a conceptual, integrative literature review, the paper brings economics, management studies, behavioural economics, moral philosophy, philosophical anthropology and patristic thought into dialogue. Boitani's synthesis of the critique of homo economicus provides the point of departure.*

Findings. *The paper argues that the normative enrichment of the rational-agent model is necessary but incomplete: it expands the agent's motives without questioning the self-referential anthropology beneath them. Against the "we-less I", it proposes a shift from an ethics-economy to a needs-economy framing, where efficiency is assessed in relation to material need, relationality, truth and quality of existence.*

Originality. *The paper makes explicit the ontological register often left implicit in critiques of homo economicus. It links this register to organizational participation, market evaluation and algorithmic coordination, offering a conceptual framework for future empirical work on efficiency, human value and relational agency.*

Keywords: efficiency; human value; homo economicus; economic ethics; ontology of need; dignity; algorithmic management

JEL classification: A13; B41; D63; M14; O33; Z12

[1] Corresponding Author, University of West Attica, https://www.uniwa.gr/en, School of Administrative, Economics and Social Sciences, Department of Accounting and Finance, Ancient Olive Grove, 250 Thivon & P. Ralli Str., Egaleo, 122 41 Athens, Hellas (Greece). Tel.: +30-210-538-1789; gpapakonstantinou@uniwa.gr .

[2] https://www.uniwa.gr/en/, School of Administrative, Economics and Social Sciences, Department of Accounting and Finance, Hellas (Greece). stamth@uniwa.gr ; ORCID iD https://orcid.org/0000-0002-9710-0870 .

Manuscript

Ανασυγκροτώντας τον Homo Economicus: Αποδοτικότητα, ανθρώπινη αξία και η οντολογία της χρείας

Περίληψη

Σκοπός. Η εργασία εξετάζει κατά πόσον οι ηθικές διορθώσεις του homo economicus επαρκούν για να συμφιλιώσουν την αποδοτικότητα με την ανθρώπινη αξία, ή αν η οικονομική ανάλυση οφείλει να επανεξετάσει και τον ίδιο το οικονομούν άτομο που προϋποθέτει.

Προσέγγιση. Μέσω μιας εννοιολογικής, συνθετικής βιβλιογραφικής επισκόπησης, η εργασία θέτει σε διάλογο την οικονομική επιστήμη, τις σπουδές διοίκησης, τη συμπεριφορική οικονομική, την ηθική φιλοσοφία, τη φιλοσοφική ανθρωπολογία και την πατερική σκέψη. Αφετηρία αποτελεί η σύνθεση της κριτικής του homo economicus από τον Boitani.

Ευρήματα. Η εργασία υποστηρίζει ότι ο κανονιστικός εμπλουτισμός του μοντέλου του ορθολογικού δρώντος είναι αναγκαίος αλλά ελλιπής: διευρύνει τα κίνητρα του δρώντος οικονομικού ατόμου χωρίς να θέτει υπό ερώτηση την αυτό-αναφορική ανθρωπολογία που υπόκειται σε αυτά. Έναντι του «εγώ χωρίς εμείς», προτείνει τη μετατόπιση από ένα πλαίσιο ηθικής-οικονομίας σε ένα πλαίσιο οικονομίας της χρείας, όπου η αποδοτικότητα αποτιμάται σε σχέση με την υλική ανάγκη, τη σχεσιακότητα, την αλήθεια και την ποιότητα της ύπαρξης.

Πρωτοτυπία. Η εργασία καθιστά ρητό το οντολογικό επίπεδο που συχνά παραμένει υπόρρητο στις κριτικές του homo economicus. Συνδέει το επίπεδο αυτό με την οργανωσιακή συμμετοχή, την αξιολόγηση από την αγορά και τον αλγοριθμικό συντονισμό, προσφέροντας ένα εννοιολογικό πλαίσιο για μελλοντική εμπειρική έρευνα σχετικά με την αποδοτικότητα, την ανθρώπινη αξία και τη σχεσιακή δράση.

Λέξεις-κλειδιά: αποδοτικότητα· ανθρώπινη αξία· homo economicus· οικονομική ηθική· οντολογία της χρείας· αξιοπρέπεια· αλγοριθμική διοίκηση

JEL classification: A13; B41; D63; M14; O33; Z12